

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/78/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116230581
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4116230581.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Borisa Minkša a JUDr. Sone Vackovej, v spore žalobcu: GYN-IN, s. r. o., so sídlom Morovno 117, Handlová, IČO: 46 348 174, zastúpený: advokátska kancelária MST PARTNERS, s. r. o., so sídlom Laurinská 3, Bratislava, IČO: 36 861 545, proti žalovanému: Nitriansky samosprávny kraj, so sídlom Rázusová 2A, Nitra, IČO: 37 861 298, zastúpený: Advokátska kancelária SPÁL & Partners s.r.o., so sídlom Paulínska 24, Trnava, IČO: 54 252 601, o ochranu dobrej povesti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovaného a odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 16. februára 2022 č. k. 9C/429/2016-342 takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti do výšky 15 000 eur p o t v r d z u j e a v ostatnej vyhovujúcej časti m e n í t a k , ž e ž a l o b u z a m i e t a .
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti p o t v r d z u j e .
- III. Žalobcovi proti žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 16. februára 2022 č. k. 9C/429/2016-342 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 30 000 eur a to titulom primeraného zadosťučinenia za neoprávnený zásah do dobrej povesti žalobcu, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (I. výrok). Vo zvyšku žalobu zamietol (II. výrok).

2. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Súd prvej inštancie prvýkrát rozhodol rozsudkom zo dňa 12. júla 2019 č. k. 9C/429/2016-208, pričom žalobu zamietol z dôvodu, že súd v danom prípade nemal preukázaný kauzálny nexus medzi upozornením žalovaného a výpoveďou zdravotnej poisťovne, ktorá vypovedala zmluvu medzi žalobcom a poisťovňou. Súd prvej inštancie poukázal zároveň aj na skutočnosť, že žalobca sa napriek skutočnostiam skonštatovaným v upozornení prokurátora, ako aj v rozhodnutiach MZ SR, v ktorých je uvedené, že celé konanie je výsledkom nezákonného postupu prvostupňového správneho orgánu, t. j. žalovaného, nedomáhal náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle § 3 ods. 1 písm. a) a § 5 a 6 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, resp. náhrady škody VŠZP v zmysle všeobecných ustanovení o náhrade škody podľa § 420 OZ. Na odvolanie žalobcu tunajší súd, ako odvolací súd, uznesením zo dňa 28. júla 2021 č. k. 5Co/58/2020-264

tento rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom, ktorý je predmetom tohto odvolacieho prieskumu.

Po vrátení veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie súd prvej inštancie rozhodol opätovne (ďalej uvádzaným) napadnutým rozsudkom.

3. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia čl. 19 ods. 1, čl. 26 ods. 1, 2 Ústavy SR, § 19b ods. 2, 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 12 ods. 2 až 4, 7, § 17 ods. 1, 2, § 22 písm. a), § 26 ods. 1 písm. e), § 81 ods. 1 písm. a) zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 578/2004“), § 46 ods. 1 písm. g), h) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 576/2004 Z. z.“).

4. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 21. 11. 2016 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi z titulu poskytnutia primeraného zadosťučinenia v peniazoch za neoprávnený zásah do dobrej povesti žalobcu zaslaním listu zo dňa 21. 11. 2013, v ktorom bolo uvedené nepravdivé tvrdenie, že žalobca porušuje zákon, krajským pobočkám zdravotných poisťovní sumu vo výške 50 000 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

6. Súd prvej inštancie uviedol, že v konaní nebolo sporné, že žalovaný zaslal žalobcovi list zo dňa 21. 11. 2013, označený ako „Upozornenie“, ktorý bol zároveň zaslaný na vedomie krajským pobočkám zdravotných poisťovní, v ktorom bolo uvedené, že Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja na základe obdržania informácie, že žalobca poskytuje zdravotnú starostlivosť na novom mieste výkonu činnosti, a to bez právoplatného povolenia, čím porušuje zák. ustanovenie a to § 12 ods. 7, ako aj § 17 zákona č. 578/2004 Z. z. Žalobcu žiadal, aby okamžite ukončil poskytovanie zdravotnej starostlivosti v neštátnom zdravotníckom zariadení ambulancii gynekológie a pôrodníctva na novom mieste výkonu činnosti ul. Pribinova 4724, 955 01 Topoľčany, ktoré vo svojom oznámení uviedol a na čo bol aj osobne na pracovnom stretnutí s lekárom NSK upozornený. Taktiež nebolo sporné, že prokurátor Krajskej prokuratúry Nitra vo svojom rozhodnutí č. k. Kd 21/14/4400-7 zo dňa 10. 03. 2014 konštatoval, že konanie žalovaného z dôvodu nečinnosti správneho orgánu vzbudzuje pochybnosti o zákonnosti postupu a taktiež ho upozornil na porušovania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, ku ktorým došlo postupom orgánu verejnej správy jeho nečinnosťou. Súčasne nebolo sporné, že Ministerstvo zdravotníctva SR (ďalej len „MZ SR“) v rozhodnutí č. S06657-OP-2014 zo dňa 21. 07. 2014 konštatovalo, že Nitriansky samosprávny kraj nekonal a podľa názoru MZ SR je takéto konanie nezlučiteľné so základnými zásadami správneho konania, správne konanie o zrušenie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia bolo začaté v rozpore so správnym poriadkom, pretože podkladom na jeho začatie bola práve nečinnosť Nitrianskeho samosprávneho kraja vo veci žiadosti o zmenu miesta prevádzkovania, čím sa účastník konania dostal do situácie, z ktorej mu vznikla ujma v podobe konania o zrušenie povolenia. Takýto postup nemôže byť MZ SR akceptovaný ako zákonný. Účastník konania sa dostal do situácie, že mu nečinnosťou správneho orgánu nielenže hrozila, ale aj nastala v konaní ujma, pričom nebol jednoznačne preukázaný dôvod na zrušenie povolenia a súčasne boli porušené procesné práva účastníka konania. Rovnako MZ SR v rozhodnutí č. S06658-OP-2014 zo dňa 17. 07. 2014 uviedlo, že žiadosti o zmenu miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia sa v súlade s ustanovením § 17 zákona č. 578/2004 Z. z. vyhovuje, pretože sú splnené podmienky podľa § 12 a § 13 zákona č. 578/2004 Z. z. Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia ďalej vyplýva, že žalovaný mal podľa názoru MZ SR preukázané, že účastník konania predloženými dokladmi relevantne a v súlade s ust. § 17 zákona č. 578/2004 Z. z. preukázal splnenie podmienok pre zmenu miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia. Podľa názoru ministerstva bolo rozhodnutie Nitrianskeho samosprávneho kraja výsledkom konania, v ktorom neboli zo strany Nitrianskeho samosprávneho kraja rešpektované základné zásady správneho konania, boli porušované procesné práva účastníka konania a celé konanie je tak výsledkom nezákonného postupu prvostupňového orgánu - Nitrianskeho samosprávneho kraja. Skutočnosť, že sa účastník konania presťahoval do inej ambulancie pred tým, ako táto zmena bola právoplatne povolená, neznamená, že účastník konania v správnom konaní o zmenu povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia nespĺnil podmienky podľa § 17 zákona č. 578/2004 Z. z. Jedna vec je rozhodovať o žiadosti účastníka konania a druhá rozhodovať o sankcii voči účastníkovi za porušenia právnych predpisov.

7. Súd prvej inštancie v prvom rade, poukazujúc na rozhodnutie odvolacieho súdu, ustálil, že v danom prípade jednoznačne išlo o uplatňovanie nemajetkovej škody v dôsledku ohrozenia dobrej povesti žalobcu, ktorý nárok napíňal aplikovateľnosť ustanovení § 19b ods. 2, respektíve 3 Občianskeho zákonníka. Takáto skutočnosť pritom priamo vyplynula aj z rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý v odseku 52 explicitne uviedol, že vzhľadom na špecifickú úpravu rozsahu náhrady nemajetkovej škody podľa § 17 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý predpokladá poruchu (nie ohrozenie) na právach poškodeného (vyjadrené v ust. § 17 ods. 3 cit. zák. tak, že má ísť o vzniknutú škodu, a závažnosť následkov, ktoré sa posudzujú) je treba posudzovať nárok podľa § 19b OZ. V prípade ustanovení § 19b ods. 2, resp. ods. 3 OZ, môže ísť aj len o ohrozenie práv (dobrej povesti), teda spôsobilosť zasiahnuť do dobrej povesti právnickej osoby, preto sa nevyklučuje, že možno subsumovať uplatnený nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej škody podľa ust. § 19b OZ. Právny zástupca žalovaného vo svojej záverečnej reči citoval bod 53. rozhodnutia odvolacieho súdu, a podľa jeho názoru bolo potrebné zaoberať sa podmienkami náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Takýto právny názor je podľa názoru súdu absolútne vytrhnutý z kontextu, bez zohľadnenia predchádzajúcej argumentácie odvolacieho súdu uvedenej v odseku 52. predmetného rozhodnutia. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, vo svojej podstate iba vysvetlil rozdiely posudzovania nároku podľa právnej úpravy obsiahnutej v § 19b ods. 2 a 3 OZ a podľa § 17 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. Inak povedané, odvolací súd zamerl svoju pozornosť na diferencovanie právneho režimu tohto nároku, a to v závislosti od povahy porušenia alebo ohrozenia práv poškodeného, ergo v prípade ohrozenia práv poškodeného je namieste aplikácia § 19b ods. 1 a 2 OZ a v prípade vzniku poruchy na právach poškodeného je potrebné aplikovať spomínané ustanovenia § 17 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z. z.

8. V predmetnom prípade prvoinštančný súd najskôr vyhodnocoval, či k ohrozeniu práva na ochranu dobrej povesti žalobcu ako právnickej osoby prišlo na základe skutkového tvrdenia alebo hodnotiaceho úsudku. Základný rozdiel medzi skutkovým tvrdením a hodnotiacim úsudkom spočíva predovšetkým v tom, že pravdivosť skutkového tvrdenia možno v konaní verifikovať, t. j. či sa jednalo o pravdivé tvrdenie z hľadiska uvedených faktov, pričom v prípade hodnotiaceho úsudku (kritiky) jeho pravdivosť nemožno preukázať, preto nemôže byť predmetom dokazovania. V prípade hodnotiaceho úsudku však možno len posudzovať, či sa jednalo o kritiku povolenú (nepovolenú), respektíve či bola vecná, primeraná a konkrétna, teda nepredstavovala exces z ochrany slobody prejavu.

9. Posudzujúc charakter, ako aj voľbu použitých slovných prostriedkov zo strany žalovaného, konkrétne v liste zo dňa 21. 11. 2013, ktorý bol daný na vedomie všetkým zdravotným poisťovníam, súd prvej inštancie jednoznačne ustálil, že sa jednalo o skutkové tvrdenie, ktoré bolo od samého počiatku nepravdivé, v dôsledku čoho mal súd preukázanú existenciu samotného neoprávneného zásahu, ktorý bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu dobrej povesti žalobcu, ktorého spoločnosť vystupovala na trhu ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti. V prvom rade podľa názoru súdu prvej inštancie, žalobca požíval od svojho vzniku dobrú povest', keďže žiadnym spôsobom neprišlo k spochybneniu dobrej povesti žalobcu v priebehu konania. Potvrdením dobrej povesti je aj žalobcom deklarovaný a nespochybňovaný záujem pacientov o poskytovanie zdravotnej starostlivosti v oblasti pôrodnictva a gynekológie. Existenciu neoprávneného zásahu potvrdzuje priamo aj reakcia Všeobecnej zdravotnej poisťovne (ďalej len „VŠZP“), ktorá na základe listu č. Z 335652/2013 zo dňa 12. 12. 2013 označeného ako „Neoprávnené poskytovanie zdravotnej starostlivosti“, ktorý bol adresovaný žalobcovi, pričom z jeho obsahu vyplynulo, že VŠZP obdržala dňa 06. 12. 2013 z Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja „Upozornenie“ pod č. 2013/5121 zo dňa 21. 11. 2013, v zmysle ktorého ich žiada ÚNSK, aby okamžite ukončili poskytovanie zdravotnej starostlivosti v neštátnom zdravotníckom zariadení ambulancie gynekológie a pôrodnictva na novom mieste výkonu činnosti ul. Pribinova 4727, 955 01 Topoľčany. Uvedené písomné upozornenie o zmene miesta výkonu činnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti je pre VŠZP novou, avšak veľmi zásadnou a podstatnou informáciou pre vzájomný zmluvný vzťah. VŠZP, v ktorej je poistená majoritná väčšina obyvateľstva (cca 75%), ktorá skutočnosť je však aj notoriou, čiže natoľko všeobecne známou skutočnosťou, ktorá nie je predmetom dokazovania (táto skutočnosť nebola ani sporná medzi stranami) reagovala listom adresovaným žalobcovi, ktorý list vo svojej podstate po obsahovej stránke znamenal priame a bezprostredné upozornenie pre samotného žalobcu, aby poskytoval zdravotnú starostlivosť v súlade so zákonom s povolením na novom mieste výkonu činnosti. Osobitne, podľa názoru súdu prvej inštancie bola podstatná aj voľba a použitie konkrétnych slovných prostriedkov zo strany VŠZP, ktorá použila výraz „písomné upozornenie o zmene

miesta výkonu činnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti je pre VŠZP novou, avšak veľmi zásadnou a podstatnou informáciou pre vzájomný zmluvný vzťah“ z čoho možno vyvodiť, že už v tomto čase bola ohrozená dobrá povesť žalobcu, ktorý bol vykreslený ako subjekt porušujúci pozitívnu právnu úpravu, ktorý vykonáva poskytovanie zdravotnej starostlivosti na novom mieste výkonu činnosti bez príslušného povolenia, ktoré udeľuje len žalovaný. Súd prvej inštancie tak mal v prvom rade preukázanú existenciu neoprávneného zásahu vo forme nepravdivého skutkového tvrdenia, čo vyplynulo aj z rozhodnutia MZ SR č. S06658-OP-2014 zo dňa 17. 07. 2014 (ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31. 07. 2014) ktorým zmenil rozhodnutie žalovaného pod č. CS 2636/2014 CZ 9317 tak, že žiadosti žalobcu o zmenu miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia vyhovel. MZ SR v odôvodnení predmetného rozhodnutia konštatovalo, že účastník konania (žalobca) mal na vydanie zmeny povolenia, z dôvodu, že splnil podmienky stanovené zákonom o poskytovateľoch, právny nárok a žalovaný mal žalobcovi takého rozhodnutie vydať. V tomto kontexte ministerstvo zistilo aj akúsi podivuhodnú manipuláciu so záznamami o stretnutí s právnou zástupkyňou žalobcu A. B., ktorú žalobca poveril, aby riešila záležitosti ohľadne vydania povolenia, čo ešte zvyšuje charakter a intenzitu protiprávneho konania žalovaného. Súčasne mal súd prvej inštancie preukázanú existenciu príčinnej súvislosti medzi neoprávneným zásahom a základného práva na ochranu dobrej povesti žalobcu, pretože iba na základe listu žalovaného zo dňa 21. 11. 2013 prišlo k ďalším procesom, ktoré boli výsledkom nepravdivého, a navyše, nezákonne vydaného upozornenia zo dňa 21. 11. 2013.

10. Súd prvej inštancie z dôvodu, že už samotné uverejnenie nepravdivého údaja, dotýkajúce sa dobrej povesti právnickej osoby, zakladá spravidla (nie však vždy a za každých okolností) neoprávnený zásah do tejto dobrej povesti, pristúpil k aplikácii pomerne rigorózneho testu proporcionality, a to za účelom posúdenia možnosti uprednostnenia jedného z dvoch Ústavou SR zakotvených a rovnocenných základných práv a slobôd, t. j. práva na slobodu prejavu a práva na ochranu dobrej povesti právnickej osoby. V prvom rade sa súd musel v rámci testu proporcionality vysporiadať s otázkou existencie legálneho a legitímneho cieľa (krok 1 testu proporcionality), ktorý je predpokladom (ospravedlniteľného) zásahu do základného práva na ochranu dobrej povesti právnickej osoby. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že samotné upozornenie zo dňa 21. 11. 2013 obsahujúce nepravdivé skutkové tvrdenia o poskytovaní zdravotnej starostlivosti bez právoplatného povolenia na novom mieste výkonu činnosti (na adrese Pribinova 4727), Topoľčany nesledovalo žiaden legálny a legitímny cieľ, pretože lekár Nitrianskeho samosprávneho kraja C. D. E. - čiže zamestnanec žalovaného nebol oprávnený takéto upozornenie zasielať na vedomie všetkým zdravotným poisťovniam. Podľa názoru súdu prvej inštancie v zmysle ustanovení zákona č. 578/2004 Z. z. rovnako ani v zmysle ustanovení zákona č. 576/2004 Z. z. nebol lekár oprávnený na také konanie, pričom takýto jeho postup možno hodnotiť ako svojvoľné prekročenie právomocí vyplývajúcich mu zo zákona. V tomto kontexte, podľa názoru súdu lekár žalovaného nebol oprávnený zasielať upozornenie všetkým zdravotným poisťovniam podľa § 46 ods. 1 písm. g), h) zákona č. 576/2004 Z. z. ani v rámci výkonu dozoru nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom. Pokiaľ tak usúdil, konal svojvoľne, nad rámec právnej úpravy, pričom takúto povinnosť mu neukladala v čase vydania upozornenia žiadna právna úprava. Lekár žalovaného presne vedel, aké sú jeho práva a povinnosti, napriek tomu vydanie samotného upozornenia nemožno hodnotiť ani ako splnenie povinnosti uloženej mu zákonom, ani ako konanie, ktoré by nieslo znaky konania, ktoré je v súlade s právom, pretože je naopak v jeho rozpore. Podľa názoru súdu prvej inštancie, žalovaný takéto upozornenie ani nemal vydať, pretože sám svojím protiprávnym konaním zavinil, že v lehote 30 dní od začatia konania ani nerozhodol o vydaní povolenia na prevádzkovanie ambulancie na novom mieste výkonu činnosti, ani takúto žiadosť nezamietol. Paradoxne subjekt - žalovaný, ktorý konal svojvoľne protiprávne sa sám dovoľával, aby súd posúdil jeho konanie ako legálne, čo je v zjavnom rozpore s dobrými mravmi, pričom šikanóznym výkonom práva nikdy nemôže požívať právnu ochranu. Samotné skutočnosti, že lekár žalovaného konal protiprávne vyplynuli priamo z rozhodnutia MZ SR č. S06658-OP-2014 zo dňa 17. 07. 2014 (ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31. 07. 2014), ktorým zmenil rozhodnutie žalovaného pod č. CS 2636/2014 CZ 9317 tak, že žiadosti žalobcu o zmenu miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia vyhovel. Z predmetného rozhodnutia, konkrétne z jeho odôvodnenia, rezultovalo, že skutočnosť, že sa účastník presťahoval do inej ambulancie pred tým, ako táto zmena bola právoplatne povolená, neznamená, že účastník konania v správnom konaní o zmenu povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia nesplnil podmienky podľa § 17 zákona č. 578/2004 Z. z. Konanie lekára žalovaného potom celkom jednoznačne nieslo znaky zneužitia práva, zohľadňujúc nielen upozornenie prokurátora Krajskej prokuratúry Nitra, ale aj ďalšie rozhodnutie MZ SR zo dňa 17. 07. 2014.

11. K ďalšiemu kroku testu proporcionality, kritériu nevyhnutnosti, t. j. či cieľ sledovaný uvedeným zásahom nebolo možné realizovať šetrnejšími prostriedkami, súd prvej inštancie poznamenal nasledovne: Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že lekár žalovaného mal riadne konať v súlade s ustanoveniami správneho poriadku, a pokiaľ by tak konal, nikdy by ani nemusel vydať predmetné upozornenie, v dôsledku čoho by k obmedzeniu práva žalobcu na ochranu dobrej povesti ani nemuselo prísť. Test proporcionality obmedzenia práva na ochranu dobrej povesti právnickej osoby - žalobcu zlyhal, pretože už prvá podmienka testu proporcionality, teda existencia legitímneho cieľa splnená nebola, v dôsledku čoho zo strany súdu prvej inštancie nebolo potrebné zaoberať podrobne ďalšími krokmi testu proporcionality. V predmetnom prípade uplatnením práva na slobodu prejavu, ktoré zahŕňa aj informácie prijímať a rozširovať, prišlo k neprimeranému a nezákonnému obmedzeniu práva na dobrú povesť právnickej osoby, t. j. práva na dobrú povesť vystupovať na trhu ako právnická osoba poskytujúca kvalitnú zdravotnú starostlivosť.

12. Súd následne skúmal, vychádzajúc analogicky z § 13 ods. 3 OZ, ex offo dve zákonné stanovené hľadiská, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a jej znak okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, teda k neoprávnenému zásahu do mena a dobrej povesti právnickej osoby. Pri určení odôvodnenosti, prípadne určení výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch súd skúmal určenie výšky peňažnej náhrady v prípade splnenia podmienok § 19b ods. 2, 3 OZ v spojení s § 13 ods. 3 OZ, čo je síce predmetom voľnej úvahy súdu, nie však jeho ľubovôľou.

13. Vzhľadom na vyššie uvedenú existenciu neoprávneného zásahu nepravdivým skutkovým tvrdením (pri zlyhaní testu proporcionality), v dôsledku ktorého došlo k porušeniu práva na požívanie dobrej povesti žalobcu ako právnickej osoby, súd prvej inštancie vyhodnocoval v prvom rade, či nebude postačovať morálne zadosťučinenie v podobe ospravedlnenia. V tomto kontexte, podrobne posudzujúc charakter, spôsob, možnú pohnútku protiprávneho zásahu, jeho intenzitu a trvanie, zavinenie, ako aj okolnosti, za ktorých prišlo k neoprávnenému zásahu, dospel k záveru, že morálne zadosťučinenie by žiadnym spôsobom nenaplnilo svoj účel. Morálne zadosťučinenie by bolo namieste len v takých prípadoch, kde prišlo k neoprávnenému zásahu bez existencie vyššej intenzity protiprávneho konania, ktorá podmienka nie je v prejednávacom prípade splnená. Okrem toho, morálne zadosťučinenie v podobe ospravedlnenia by zjavne nezodpovedalo protiprávnemu, šikanóznemu a flagrntnému charakteru neoprávneného zásahu, ktorého sa dopustil žalovaný. Následne súd prvej inštancie musel vyhodnocovať viaceré kritéria na priznanie konkrétnej výšky nemajetkovej ujmy, ktorá musí byť aj primeraná konkrétnym okolnostiam prípadu, keďže žalobca žiadal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50 000 eur, ktorú považoval podľa vyjadrenia konateľky v podstate za minimálnu. Súd v danom prípade posudzoval primeranosť výšky uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy (škody), ktorú považoval za neprimeranú v takej výške, v akej si ju uplatnil žalobca, avšak za primeranú, vzhľadom na okolnosti, považoval náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30 000 eur. Súd prvej inštancie v prvom rade zobral do úvahy spôsob protiprávneho konania žalovaného, ktorý konal podľa viacerých rozhodnutí MZ SR svojvoľne, protiprávne, nezákonne, dokonca v závere odôvodnenia rozhodnutia č. S06657-OP-2014 zo dňa 21. 07. 2014 predmetný správny odvolací orgán konštatoval, že nečinnosťou správneho orgánu (žalovaného) nielenže hrozila, ale v konaní aj nastala ujma žalobcovi v dôsledku nepreukázania dôvodu na zrušenie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, pri porušení procesných práv účastníka. Súčasne musel zobrať do úvahy upozornenie Krajského prokurátora v Nitre podľa § 28 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, navrhujúc žalovanému, aby bez prieťahov dokončil konanie o žiadosti žalobcu o vydanie povolenia podľa § 17 zákona č. 578/2004 Z. z. a bez zbytočného odkladu rozhodol konať a rozhodovať v súlade s ustanoveniami zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti a správneho poriadku a do spisového materiálu chronologicky zakladať listiny, ktoré tvoria podklad na vydanie rozhodnutia vo veci a viesť o nich spisový prehľad. Z rozhodnutia MZ SR č. S06658-OP-2014 zo dňa 17. 07. 2014 (ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31. 07. 2014), na základe ktorého prišlo k vyhovneniu žiadosti o zmenu miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia, najmä z jeho odôvodnenia rezultovalo, že MZ SR vyhodnocovalo jednak konanie lekára žalovaného ako protiprávne a to vo väzbe na tieto pochybenia. Ministerstvo konštatovalo neštandardný postup spočívajúci vo výzve dostavenia sa k do kancelárie lekára žalovaného. Z konštatovania odôvodnenia výslovne vyplynulo, že žalovanému nebránilo, aby vo veci nariadil ústne pojednávanie, avšak toto nenariadil, čo podľa jeho názoru vzbudzovalo pochybnosti, či stretnutie na základe predvolania malo súvis so začatým správnym konaním. Takéto konanie mohlo mať podľa názoru súdu prvej inštancie charakter konania presahujúce rámec správneho konania, ale dôvody konania lekára žalovaného nemožno preukázať. Za podstatné prvoinštančný súd považoval aj to, že sám lekár žalovaného, ktorý konal svojvoľne a nezákonne,

chaoticky vysvetľoval vo veci dôvody svojho vlastného protiprávneho konania, keď na otázku, či sa štandardne postupuje tak, že pozýva na osobné stretnutie účastníka konania v prípade nekompletnej žiadosti, odpovedal „Nie je to štandardné, ale bežné“. Následne uviedol, že to je ojedinelé a využíva sa to vtedy, keď nie je možný kontakt zo strany poskytovateľa. Podľa názoru prvoinštančného súdu C. E. ako lekár žalovaného totiž dobre vedel, ako má postupovať v prípade žiadosti o vydanie povolenia v prípade zmeny miesta výkonu zdravotníckeho zariadenia, ako aj to, že podanie musí posudzovať podľa obsahu.

14. Ďalšími dôležitými kritériami, ktoré súd prvej inštancie posudzoval, nebol len spôsob protiprávneho konania žalovaného, ale aj jeho intenzita a úmysel žalovaného ohroziť dobrú povesť právnickej osoby - žalobcu. Podľa názoru súdu intenzita protiprávneho konania žalovaného presahovala v demokratickom a právnom štáte únosnú mieru akceptácie konania žalovaného ako správneho orgánu, ktorý musí v prvom rade dodržiavať zákony, konať postupom, ktorý je s nimi konformný (súladný) a brať na ohľad práva a právom chránené záujmy ostatných subjektov, o právach ktorých rozhoduje ako subjekt oprávnený zo zákona vydávať povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia. V tomto kontexte nie je možné pripustiť, aby konaním jednotlivca (lekára žalovaného), ktorý navyše podľa výpovede svedkyne A. B. vystupoval z pozície „moci“, došlo k tak závažnému ohrozeniu dobrej povesti, a to pred najdôležitejším partnerom poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorým bola VŠZP. Žalobca bol totiž existenčne závislý od uhrádzania kapitácie zo strany Všeobecnej zdravotnej poisťovne, pričom vypovedanie zmluvy bolo až následkom protiprávneho konania žalovaného, ale toto musel súd vziať komplexne do úvahy, pretože neexistuje žiaden racionálny dôvod, pre ktorý by VŠZP dala výpoveď žalobcovi, a to bez uvedenia dôvodu (výpoveď navyše bola neplatná na základe rozhodnutia súdu). Intenzita protiprávneho konania bola predurčovaná aj spôsobom protiprávneho konania žalovaného, keďže bolo viackrát konštatované jeho protiprávne konanie - jednak z pohľadu MZ SR v dvoch rozhodnutiach, ako aj v upozornení Krajského prokurátora v Nitre. Čo sa týka úmyslu, súd prvej inštancie vyhodnotil úmysel žalovaného (konkrétne lekára žalovaného) ako priamy (dolus directus), čo je forma úmyselného zavinenia protiprávneho konania, keď zodpovedná osoba vedela, že svojím konaním môže porušiť, alebo ohroziť záujem chránený zákonom a chcela spôsobiť takéto porušenie alebo ohrozenie. Konanie lekára žalovaného nebolo možné posúdiť ako nedbanlivostné konanie, ani ako formu nepriameho úmyslu, pretože tento podľa názoru súdu konal priamo s vopred premyslenou pohnútkou, keď využil svoju nečinnosť a vzniknutý protiprávny stav zo správneho konania ním zavinený (ktorého predmetom bolo rozhodovanie o žiadosti na zmenu miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia, v ktorej zákonnej 30 dňovej lehote nerozhodol) na to, aby sám inicioval konanie o zrušenie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, ktoré bolo takisto následne zrušené na základe rozhodnutia MZ SR č. S06657-OP-2014 zo dňa 21. 07. 2014. Inak povedané, lekár žalovaného chcel konvalidovať svoju nečinnosť a protiprávnosť svojho konania v správnom konaní o žiadosti na zmenu miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia tým spôsobom, že sám protiprávne začal konanie, na základe ktorého potom zrušil povolenie žalovaného na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia dňa 26. 07. 2013. Takúto skutočnosť konštatovalo v predmetnom rozhodnutí aj MZ SR, zdôrazňujúc, že predmetné správne konanie o zrušení povolenia bolo začaté v rozpore so správnym poriadkom, keďže podkladom na jeho začatie bola práve nečinnosť prvostupňového správneho orgánu - žalovaného (čiže podnetom na začatie konania bolo paradoxne oznámenie (žiadosť) o zmenu miesta výkonu zdravotníckeho zariadenia). Komplexne posudzujúc takéto konanie, žalovaný nielenže konal v správnom konaní o žiadosti o zmenu miesta výkonu zdravotníckej činnosti protiprávne, keď v prvom rade nerozhodol v zákonnej lehote, šikanóznym spôsobom neumožňoval žalobcovi realizovať jemu patriace právo na spravodlivý súdny proces, napríklad študovať spisy v správnom konaní (spis v trezore), manipuloval so spisovým materiálom, a ešte aj nemorálne, svojvoľne, protiprávne využil žiadosť z prvého konania ako podnet na zahájenie správneho konania o zrušení povolenia.

15. Súd prvej inštancie zobral do úvahy aj celkové okolnosti protiprávneho zásahu žalovaného, ktorý zásah bol v zjavnom až v príkrom rozpore s pozitívnou právnou úpravou, predovšetkým však so správnym poriadkom. Konanie žalovaného nebolo možné žiadnym spôsobom ospravedlniť, ani vysvetliť, zo samotných okolností správnych konaní bolo súdu celkom zrejmé, že protiprávne konanie žalovaného bolo nielen intenzívne, ale aj pomerne dlhotrvajúce, minimálne od podania žiadosti o zmenu miesta výkonu zdravotníckeho zariadenia, t. j. od 13. 09. 2013 do právoplatnosti druhého rozhodnutia MZ SR, teda do 05. 08. 2014 (takmer rok). Počas tejto doby prichádzalo k ohrozovaniu dobrej povesti žalobcu ako právnickej osoby, predovšetkým v oblasti vzťahov so VŠZP, ktorá následkom upozornenia zo strany žalovaného neskôr zaslala žalobcovi listom zo dňa 12. 12. 2013 (č. I. 42 spisu) upozornenie na okamžité ukončenie poskytovania zdravotnej starostlivosti, bezprostredným dôsledkom ktorého bolo aj dočasné

pozastavenie kapitácie za mesiac 11/2013, ktoré plnenie však uvedená zdravotná poisťovňa neskôr žalobcovi poukázala. Podľa názoru súdu prvej inštancie, priamym dôsledkom ohrozenia dobrej povesti žalobcu bola aj skutočnosť, že lekári, ktorí sa chceli realizovať v predmetnej ambulancii, odišli dokonca zo Slovenska, a teda takéto počínanie lekárov v ambulancii žalobcu malo následne pre neho likvidačný charakter, ktorý viedol k ukončeniu činnosti ambulancie. Zásah žalovaného bol zjavne difamačný, priamo ohrozujúci samotného žalobcu na jeho vybudovanej dobrej povesti, pretože aj z pohľadu počtu kapítovaných pacientov v inkriminovanom období je zrejmé, že išlo o prosperujúcu a perspektívnu ambulanciu (počet pacientov kapítovaných vo VŠZP bol v období od 11/2013 do 08/2014 v počte 1639 až 1595). Čo sa týka spôsobu upozorňovania zo strany žalovaného, súd už vyššie vyhodnotil, že žalovaný vôbec nebol oprávnený zaslať poisťovňam takéto upozornenie, okrem toho podľa názoru súdu prvej inštancie nebol ani oprávnený upozornenie zo dňa 21. 11. 2013 vydať, čo má zásadný vplyv na hodnotenie závažnosti a okolností, za ktorých prišlo k neoprávnenému zásahu do dobrej povesti žalobcu a následne hodnotenie primeranosti výšky uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy. Prvoinštančný súd na základe vykonaného dokazovania potom dospel k záveru, že žalobcovi patrí nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30 000 eur, ktorá výška náhrady nemajetkovej ujmy je priamo úmerná spôsobu, charakteru a dĺžke trvania protiprávneho konania žalovaného, ako aj jeho úmyslu, ktorý súd prvej inštancie vyhodnotil celkom jednoznačne ako úmysel priamy (dolus directus). Vo zvyšku súd žalobu zamietol. Súd prvej inštancie uložil žalovanému, aby žalovanú sumu zaplatil do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, pretože nebol dôvod na určenie dlhšej paričnej lehoty.

16. Čo sa týka v konaní prezentovaného tvrdenia žalobcu o zasielaní listov VŠZP priamo pacientom, tak súd prvej inštancie konštatoval, že za takéto konanie nemôže žalovaný niesť žiadnu zodpovednosť, i keď súd nemôže s úplnou istotou vylúčiť súvis takého konania s „pošramotenu povestou“ žalobcu. Za konanie VŠZP žalovaný nemôže niesť priamu zodpovednosť, preto podľa názoru súdu išlo o konanie iného subjektu ako žalovaného. V danom spore bolo pre prvoinštančný súd podstatné posudzovanie ohrozenia dobrej povesti žalobcu na základe upozornenia zo dňa 21. 11. 2013, ktoré vyhodnotil s určitosťou ako protiprávne.

17. Súd prvej inštancie zároveň zamietol návrh na vykonanie dokazovania F. G., ktorý bol riaditeľom pobočky VŠZP za účelom preukázania príčinnej súvislosti s konaním žalovaného ako neúčelný a nehospodárny, pretože súdu bolo z vykonaného dokazovania celkom zrejmé, že sa jednalo o preukázaný protiprávny zásah žalovaného do práv žalobcu, čo bolo konštatované viacerými listinnými dôkazmi (2 rozhodnutia MZ SR, upozornením Krajského prokurátora v Nitre), čiastočne aj výpoveďou svedkyne A. B., v dôsledku čoho nebolo potrebné zisťovať obsah konania, za ktoré mohla byť zodpovedná práve VŠZP, čo je subjekt, ktorý v konaní ani nevystupoval. Okrem toho, súd poukázal aj na následky sudcovskej koncentrácie, keď spolu s doručením rozhodnutia Krajského súdu v Nitre doručil žalovanému dňa 05. 10. 2021 aj výzvu na uplatnenie prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, čo však v lehote 10 dní neučinil. Súd prvej inštancie však z procesnej opatrnosti návrh na vykonanie dokazovania zamietol.

18. O nároku na náhradu trov konania (prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania) súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP s poukazom na § 396 ods. 3 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní plne úspešný, čo do základu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy (aj keď nie v jeho výške), preto mu súd priznal voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%. Základom pre určenie výšky trov konania v časti nemajetkovej ujmy bude priznaná suma nároku.

19. Tento rozsudok napadli včas podanými odvolaniami žalovaný aj žalobca prostredníctvom svojich právnych zástupcov.

20. Žalovaný napadol rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku I. a III., pričom navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a žalobu zamietol. Zároveň žiadal aj náhradu trov konania v rozsahu 100%. V podanom odvolaní poukázal na existenciu odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

21. Žalovaný nesúhlasil so skutkovým zistením súdu prvej inštancie, že list žalovaného obsahuje nepravdivé informácie s odvolaním sa na odôvodnenie rozhodnutia MZ SR, ktoré obsahuje konštatovanie, že odvolací orgán (MZ SR) vyhovie žiadosti o zmenu miesta prevádzkovania

zdravotníckeho zariadenia, pretože sú splnené podmienky podľa zákona č. 578/2005 Z. z. MZ SR rozhodnutím zo dňa 17. 07. 2014 tak deklarovalo splnenie podmienok pre vydanie povolenia v čase jeho vydania (približne 8 mesiacov po zaslaní listu s upozornením žalobcovi), a nie v čase vyhotovenia listu žalovaným dňa 21. 11. 2013. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia podmienok pre vydanie povolenia na novom mieste bolo na žalobcovi, ktorý v konaní nepreukázal splnenie podmienok ku dňu 21. 11. 2013, a to doloženie hygienického posudku k novým priestorom, ako aj zaplatenie správneho poplatku (zo spisu bolo zrejme a preukázané, že tento bol uhradený až dňa 18. 02. 2014, t. j. takmer 3 mesiace po odoslaní listu žalovaným). Rovnako ani upozornenie prokurátora, na ktorého obsah sa žalobca odvoláva a žiadne z rozhodnutí MZ SR neobsahuje konštatovanie, že v čase vydania a odoslania listu žalovaným, žalobca spíňal podmienky pre vydanie nového povolenia a že informácie, ktoré sú súčasťou listu žalovaného, boli v čase jeho vydania nepravdivé a schopné spôsobiť žalobcovi akúkoľvek ujmu, preto nemôžu predstavovať dôkaz preukazujúci existenciu neoprávneného zásahu žalovaného v podobe zaslania listu žalobcovi a na vedomie krajským pobočkám zdravotných poisťovní. Ako správne uviedol súd v napadnutom rozhodnutí (ods. 60) „v zásade platí, že oznámenie pravdivej informácie nezasahuje do práva na ochranu osobnosti (práva na ochranu dobrej povesti)“.

22. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie svoje skutkové a právne závery odôvodňuje práve poukazom na rozhodnutia MZ SR a upozornenie prokurátora, ktoré konštatovali nečinnosť žalovaného v čase ich vydania, t. j. ku dňu 10. 03. 2014, 21. 07. 2014 a 17. 07. 2014, avšak z ich obsahu nie je zrejme, že by bol žalovaný nečinný už ku dňu vydania predmetného listu. Súd prvej inštancie opakovane argumentuje uvedenými rozhodnutiami, ktoré v žiadnom prípade nepreskúmavali postup žalovaného pri vydaní listu (ktorý považuje za neoprávnený zásah) a protiprávnym konaním predstavujúcim údajnú nečinnosť žalovaného odôvodnil aj výšku priznanej nemajetkovej ujmy, ktorú mal posudzovať výlučne s ohľadom na súdom konštatovaný neoprávnený zásah v podobe zaslania listu, a nie určovať výšku nemajetkovej ujmy ako dôsledok nečinnosti správneho orgánu. V prípade, ak sa chcel žalobca domáhať priznania nemajetkovej ujmy spôsobenej nečinnosťou správneho orgánu a nesprávnym úradným postupom žalovaného, mal tak urobiť v súlade s ustanoveniami zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Žalovaný má za to, že súd prvej inštancie tak nesprávne právne posudzuje výšku priznanej nemajetkovej ujmy a odvodzuje ju od poruchového neoprávneného zásahu do dobrej povesti poškodeného spôsobenom orgánom verejnej moci v dôsledku nečinnosti a neurčuje ju s ohľadom na posúdenie zásahu – listu žalovaného a možných následkov.

23. Opakovane odmieta tvrdenia a závery, že VŠZP postupovala voči žalobcovi výlučne z dôvodu zaslania listu žalovaného, ktorý jej bol zaslaný „na vedomie“, a nie ako list adresovaný priamo VŠZP s usmernením, akým spôsobom postupovať voči žalobcovi. Skutočnosť, že výpoveď zmluvy zo strany VŠZP voči žalobcovi by bola dôsledkom konania žalovaného nebola v konaní žiadnym spôsobom preukázaná a žalobca tak neunesol dôkazné bremeno preukázania svojich tvrdení. Súd sa tak bez akýchkoľvek dôkazov nesprávne stotožnil s argumentáciou žalobcu a osvojil si bez ďalšieho aj argument, že konanie žalovaného spôsobilo odchod potencionálnych lekárov do zahraničia, čo malo likvidačný charakter pre žalobcu. Jednostranné prijatie nepreukázaných argumentov žalobcu má tak za následok nezákonné rozhodnutie, ktoré v otázke právneho základu vychádza z ust. § 19b OZ a pri určení výšky nemajetkovej ujmy nepriamo posudzuje zásah v podobe nesprávneho úradného postupu žalovaného.

24. Žalovaný ďalej uvádza, že súd zmätočne v napadnutom rozhodnutí konštatuje, že „za konanie VŠZP žalovaný nemôže niesť priamu zodpovednosť, nakoľko ide o konanie iného subjektu ako žalovaného“, avšak svoje skutkové zistenia ohľadom existencie neoprávneného zásahu a výšky ujmy opiera priamo o reakciu VŠZP a jej následné konanie v podobe vypovedania zmluvy bez udania dôvodu a neuzatvorenia novej zmluvy. V prípade, ak by zaslanie listu žalovaného na vedomie zdravotným poisťovniam malo za následok ohrozenie dobrej povesti žalobcu, je viac ako pravdepodobné, že rovnako by vo vzťahu k žalobcovi postupovali aj ostatné dotknuté zdravotné poisťovne, čo sa v konaní nepreukázalo. Žalovaný súčasne odmieta pasívnu vecnú legitimitáciu v spore, ak sa žalobca domáha náhrady ujmy, ktorá mu bola spôsobená priamo konaním VŠZP a ohrozením dobrej povesti žalobcu v očiach pacientov a lekárov.

25. Žalovaný odmieta aj nezákonnosť postupu žalovaného pri zaslaní listu žalobcovi a zdravotným poisťovniam. Žalovaný v rámci zákonom delegovanej právomoci vykonáva dozor nad dodržiavaním povinností v zmysle ust. zák. č. 578/2004 Z. z. a súčasne v rámci preneseného výkonu štátnej správy vykonáva dozor nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti podľa zákona č. 576/2004 Z. z. Pri výkone

svojich úloh a právomoci je oprávnený postupovať tak, aby bolo zabezpečené dodržiavanie predpisov zo strany poskytovateľov a tomu individuálne prispôsobuje aj postup v danej veci v súlade s platnou legislatívou. V prípade, ak by odvolací súd prijal argumentáciu súdu prvej inštancie o nezákonnosti postupu pri upozornení poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a dotknutých subjektov, vytvoril by tak nebezpečný precedens, v zmysle ktorého je orgán verejnej moci poverený výkonom dozoru nad dodržiavaním zákonnosti, avšak bez akýchkoľvek nástrojov a možností ako v danej veci konať. Ani v zmysle správneho poriadku nie je vylúčené zaslanie výzvy správneho orgánu smerom k iným subjektom za účelom odstránenia zistených nedostatkov. V žiadnom prípade nemožno pre počiatočnú nečinnosť žalobcu „trestať“ žalovaného, keď tak ako ostatné subjekty práva aj žalobca mal mať s ohľadom na právne povedomie svojich zástupcov (lekár, advokát) vedomosť o potrebe včasného a úplného podania žiadosti o zmenu miesta výkonu svojej činnosti a potrebe reagovať na výzvy správneho orgánu včas a dôsledne, čomu nezodpovedá oznámenie pripravovanej zmeny takmer „ex post“.

26. Žalovaný v ďalšom nesúhlasil ani s výškou priznaného finančného zadostučinenia, ktoré je nielenže s ohľadom na aktuálnu judikatúru a rozhodovaciu činnosť súdov neprimerané, ale jeho výška vychádza z nesprávneho posúdenia zásahu, ktorý nie je predmetom tohto konania (nečinnosť správneho orgánu). Podľa názoru žalovaného, súd nesprávne priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, keď žalobca nebol úspešný v celom žalobnom návrhu a tento dokonca špekulatívne rozširoval v priebehu konania.

27. Žalobca k žalovaným podanému odvolaniu uviedol, že žalovaný až v podanom odvolaní tvrdí, že v čase vyhotovenia listu zo dňa 21. 11. 2013 žalovaným žalobca nespĺňal podmienky pre vydanie povolenia prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia a uvádza, že splnenie týchto podmienok deklarovalo až rozhodnutie MZ SR zo dňa 17. 07. 2014 (približne 8 mesiacov po zaslaní listu s upozornením žalobcovi). Zo strany žalovaného tak ide o novoty v odvolacom konaní, pričom tieto prostriedky procesnej obrany žalovaného jednoznačne nespĺňajú možnosti ich použitia v zmysle ust. § 366 CSP, pretože ich mohol žalovaný uplatniť už v konaní pred súdom prvej inštancie, avšak neurobil tak, napriek vyjadreniu žalobcu zo dňa 23. 11. 2021.

28. K žalovaným napadnutému výroku týkajúceho sa trov konania žalobca uviedol, že súd rozhodol správne, keď priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pretože zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté (v tomto konaní bolo rozhodnuté, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté), výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech, čo do základu uplatneného nároku, a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. V ostatnom žalobca odmieta tvrdenia uvedené žalovaným v podanom odvolaní.

29. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu zotrval na ním už uvádzaných skutočnostiach a tvrdenia žalobcu poprel.

30. Žalobca odvolaním napadol výrok II. rozsudku Okresného súdu Nitra, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe žalobcu vyhovie aj ohľadom súdom prvej inštancie zamietnutej časti žaloby vo výške 20 000 eur, teda tak, že žalovaný bude povinný zaplatiť žalobcovi celú žalobou uplatnenú sumu vo výške 50 000 eur. V podanom odvolaní žalobca uviedol odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) a f) CSP.

31. Po rozsiahlom citovaní konkrétnych pasáží odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie uviedol, že na „prícítanie“ žalovanému je minimálne 9 „negatívnych“ kritérií, ktoré súd musel vyhodnocovať na priznanie konkrétnej výšky nemajetkovej ujmy. Počet „pozitívnych“ kritérií na strane žalovaného ako vyplynulo zo súdneho konania je 0. Naproti tomu počet „negatívnych“ posudzovaných kritérií na strane žalobcu je 0. Žalobca poukázal na to, že sa prakticky od počiatku celého správneho konania súvisiaceho so zmenou výkonu činnosti dostal do akejsi nevysvetliteľnej „byrokratickej mašinerie“ zo strany žalovaného, za čo žalobca žiadnym spôsobom nemohol. Táto „byrokratická mašineria“ prakticky dospela až do štádia, že žalobca musel prestať so svojou činnosťou a dostal sa až do finančného kolapsu. Uvedené malo negatívny následok aj pre lekárov a pacientov.

32. Žalobca namieta, že súd prvej inštancie neprihliadol na skutočnosť, že pokiaľ ide o postavenie žalobcu v rozhodnom čase, žalobca bol až do roku 2014 stabilizovaným podnikateľským subjektom, ktorý dosahoval v priemere obraty okolo 50 000,- Eur (rok 2012 – 58 865 eur, rok 2013 – 46 553 eur, rok 2014 – 55 101 eur). V roku 2015 (keď už bolo zrejmé, že novú zmluvu so VŠZP neuzavrie) žalobca fakticky ukončil svoju činnosť a jeho tržba klesla razom na sumu 9 175 eur). Protiprávny postup žalovaného tak prakticky viedol až k likvidácii žalobcu.

33. Žalobca v ďalšom poukazuje na záver odôvodnenia napadnutého rozsudku, a teda, že súd prvej inštancie v danom prípade posudzoval primeranosť výšky uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy (škody), ktorú považoval za neprimeranú v takej výške, v akej si ju uplatnil žalobca, avšak za primeranú, vzhľadom na okolnosti, považoval náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30 000,- eur. Aj keď súd, ako to uvádza, musel vyhodnocovať viaceré kritéria na priznanie konkrétnej výšky nemajetkovej ujmy (a to minimálne 9 „negatívnych“, na strane žalovaného, pričom súd opomenul zohľadniť finančnú likvidáciu žalobcu žalovaným a 0 „pozitívnych“), tak napriek tomu súd prvej inštancia žiadnym spôsobom neuviedol a neozrejmil, na základe čoho dospel k záveru o neprimeranosti žalobcom uplatnenej sumy 50 000 eur (teda, z akého dôvodu zamietol žalobu ohľadne sumy 20 000,- eur). Žalobca mal za to, že výrok II. napadnutého rozsudku je nepreskúmateľný a arbitrárny, pričom nedáva konzistentne odpovede na rozhodujúce otázky potrebné pre posúdenie veci. Žalobca opakovane podotýka, že neoprávnený zásah žalovaného do povesti žalobcu bol mimoriadne závažný, pretože mal pre žalobcu likvidačný dopad.

34. Žalovaný sa k žalobcom podanému odvolaniu vyjadril písomným vyjadrením, v ktorom poukázal na počiatočnú nečinnosť žalobcu a poskytovanie zdravotnej starostlivosti na novom mieste bez príslušného zákonného povolenia na dané miesto. Uvedené negatívne kritériá na strane žalobcu sú, podľa názoru žalovaného, bezpochyby taktiež dôvodom, pre ktorý žalobca stratil pacientov a ktoré zapríčinili pokles tržieb žalobcu, čo nie je možné v konaní o náhrade nemajetkovej ujmy a určení jej výšky zo strany súdu opomenúť.

35. K žalobcom doloženej výške tržieb v súvislosti s určením výšky nemajetkovej ujmy žalovaný uviedol, že práve informácie zverejnené na webovej stránke H., a to konkrétne I., preukazujú, že napriek zaslanému upozorneniu žalovaného dňa 21. 11. 2013, žalobca ešte počas roku 2014 dosahoval tržby vo výške 55 101,- eur (napriek tomu, že VŠZP mala pozastaviť kapitácie už za mesiac 11/2013 – podľa žalobcu pre konanie žalovaného) a už dňa 17. 07. 2017 mal vydané MZ SR nové povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia. Žalobcovi tak preukázateľne nič nebránilo rokovať so VŠZP o uzatvorení novej zmluvy a zabezpečiť tak kontinuálny prechod, napriek možnému dočasnému poklesu tržieb v dôsledku konania VŠZP (nie žalovaného). Žalobca tak neurobil a dobrovoľne ukončil poskytovanie Zdravotnej starostlivosti a s odstupom času pristúpil k podaniu žaloby na žalovaného v snahe získať majetkový prospech zo situácie vzniknutej aj v dôsledku svojho vlastného konania. Žalobcom uvádzané sumy preukazujúce údajnú výšku nemajetkovej ujmy nepredstavujú zisk, o ktorý žalobca mal prísť, ale o výšku tržieb, z ktorých výnos sa vypočíta až po odpočítaní reálnych nákladov súvisiacich s prevádzkou žalobcu.

36. Žalobca k tvrdeniam žalovaného vo vyjadrení týkajúcich sa poklesu tržieb v dôsledku konania VŠZP, bezdôvodnej výpovede zmluvy a neuzavretí novej zmluvy uviedol, že list žalovaného zo dňa 21. 11. 2013 a tvrdenia v ňom uvedené boli oznámené zdravotným poisťovním. Išlo o subjekty, ktoré majú na činnosť žalobcu priamy vplyv, keďže žalobcovi poskytujú úhradu za zdravotnú starostlivosť poskytnutú ich poisťovňami. Žalobca má za to, že už len samotné oznámenie od úradnej authority, že určitý subjekt porušuje zákon spôsobuje v očiach adresáta zhoršenie povesti daného subjektu. V prípade žalobcu navyše zásah do dobrej povesti nebol iba hypotetický, resp. spôsobilý privodiť mu ujmu, ale k vzniku ujmy žalobcu aj skutočne došlo. Ďalej žalobca uviedol, že si nikdy neodvíjal výšku požadovaného primeraného zadosťučinenia v peniazoch v rámci tohto konania od dosahovaných tržieb a ziskov. Uvedený prehľad tržieb a ziskov žalobca dával len do pozornosti v tej súvislosti, že žalobca bol etablovanou a obľúbenou ambulanciou u pacientov. V ostatnom zotrval na podanom odvolaní.

37. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané žalovaným a žalobcom ako oprávnenými osobami v zákonom stanovenej lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a že obe spĺňajú náležitosti odvolania v zmysle § 363 CSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie žalovaného a žalobcu na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP), pretože považoval za potrebné zopakovať dokazovanie (§ 384 ods. 1 CSP), s následným verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je z časti dôvodné a odvolanie žalobcu je nedôvodné.

38. Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

39. Podľa § 19b ods. 2 OZ, pri neoprávnenom použití názvu právnickej osoby sa možno domáhať na súde, aby sa neoprávnený užívateľ zdržal jeho užívania a odstránil závadný stav; možno sa tiež domáhať primeraného zadosťučinenia, ktoré sa môže požadovať aj v peniazoch.

Podľa § 19b ods. 3 OZ, odsek 2 platí primerane aj pre neoprávnený zásah do dobrej povesti právnickej osoby.

40. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

41. Odvolací súd zopakoval dokazovanie relevantnými dôkaznými prostriedkami, pričom zistil z časti opodstatnenosť podaného odvolania zo strany žalovaného, preto výšku priznanej nemajetkovej ujmy znížil, a to postupom podľa § 387 ods. 1 CSP tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti do výšky 15 000 eur potvrdil a v ostatnej vyhovujúcej časti podľa § 388 CSP rozhodnutie zmenil tak, že žalobu zamietol. Nakoľko nebolo v rámci odvolacieho prieskumu vzhľadom na opodstatnenie odvolania zo strany žalobcu, odvolací súd odvolaním napadnutú zamietajúcu časť rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správnu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

42. Podľa § 19b ods. 2 OZ pri neoprávnenom použití názvu právnickej osoby sa možno domáhať na súde, aby sa neoprávnený užívateľ zdržal jeho užívania a odstránil závadný stav; možno sa tiež domáhať primeraného zadosťučinenia, ktoré sa môže požadovať aj v peniazoch. Podľa § 19b ods. 3 OZ odsek 2 platí primerane aj pre neoprávnený zásah do dobrej povesti právnickej osoby. Právnym predpokladom poskytnutia ochrany v zmysle vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka je neoprávnenosť zásahu do dobrej povesti právnickej osoby a skutočnosť, že takýto zásah je objektívne spôsobilý ujmu na dobrej povesti vyvolať. Neoprávneným zásahom je zásadne každé nepravdivé tvrdenie zasahujúce práva právnickej osoby chránené v zmysle § 19b ods. 2 a 3 OZ. Môže ním byť aj kritika, ak táto presiahla rámec oprávnenej kritiky. Občianskoprávna sankcia za neoprávnený zásah do dobrej povesti právnickej osoby je založená na objektívnom princípe, teda nevyžaduje sa popri neoprávnenosti zásahu aj zavinenie pôvodcu neoprávneného zásahu. Ak zásah spočíva v skutkových tvrdeniach, pôvodca neoprávneného zásahu sa zbaví (na ňom je povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť, bremeno tvrdenia, či dôkazné bremeno) občianskoprávnej sankcie, len ak preukáže, že tieto tvrdenia sú pravdivé (tzv. dôkaz pravdy) /uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. 09. 2009 sp. zn. 4 Cdo 212/2007/.

43. Odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že listom žalovaného zo dňa 21. 11. 2013, ktorý bol doručený na vedomie aj krajským pobočkám zdravotných poisťovní, došlo k neoprávnenému konaniu, ktorý bol objektívne spôsobilý privodiť zásah dobrej povesti žalobcu. Uvedený záver vyplýva predovšetkým z tej skutočnosti, že tvrdenia nachádzajúce sa v obsahu listu (ohľadne neoprávnenosti poskytovania zdrav. starostlivosti) žalovaného zo dňa 21. 11. 2013 neboli pravdivé a na zaslanie takého listu neexistoval zákonný dôvod. Záver o nepravdivosti tvrdenia v liste vyplýval aj z rozhodnutia MZ SR zo dňa 17. 07. 2014 č. S06658-OP-2014, ktorým bolo žiadosti žalobcu o zmenu miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia vyhovie. Ministerstvo zdravotníctva SR vo svojom rozhodnutí konštatovalo, že žalobca mal na vydanie zmeny povolenia nárok, z dôvodu, že splnil podmienky stanovené zákonom a žalovaný mal žalobcovi takéto povolenie vydať. Namiesto toho zaslal žalovaný predmetný list. Súd mal rovnako tak aj preukázanú existenciu príčinnej súvislosti medzi neoprávneným zásahom v podobe listu žalovaného zo dňa 21. 11. 2013 a existenciou potenciality zásahu do dobrej povesti žalobcu. Splnenie predpokladov pre priznanie ochrany dobrej povesti právnickej osoby prichádza do úvahy len vtedy, ak dotknutá právnická osoba disponuje dobrou povestou, ktorej sa takto ochrana má poskytnúť. Dobrá povesť je z podstaty veci predpokladaná.

44. Súd prvej inštancie teda správne vo svojom rozhodnutí ustálil, že v danom spore je nepochybné daná existencia neoprávneného zásahu do dobrej povesti žalobcu (v základných a nevyhnutých rysoch podľa odôvodnenia súdu prvej inštancie), pričom pre ucelený pohľad odvolací súd uvádza nasledovné:

V tomto konaní bol uplatnený nárok dopadajúci na ustanovenie § 19b ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka. Uvedená subsumpcia vychádza zo žalobných tvrdení žalobcu. Odvolací súd tak v rámci úplnosti úvah o aplikácii zákonných ustanovení vylúčil nekalosúťažné konanie (v rámci neexistencie rovnoprávneho postavenia subjektov vzťahu v prípadnej hospodárskej súťaži), a taktiež aplikáciu zákona č. 514/2003 Z. z., pretože podstatou procesného nároku boli tvrdenia o neoprávnenom zásahu do dobrej povesti právnickej osoby.

Podstatou žalobcom tvrdeného a súdom zisteného neoprávneného zásahu bol list žalovaného s nepravdivou informáciou, ktorý bol zaslaný pobočkám zdravotných poisťovní VŠZP. Vzhľadom na argumenty žalovaného odvolací súd poukazuje na to, že žalovaný ako subjekt zasahujúci do verejných vzťahov mohol postupovať (konať) iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Súd prvej inštancie a ani samotný žalovaný neidentifikoval zákonné ustanovenie, ktoré by umožňovalo konštatovať „v liste“ taký závažný stav subjektu, ktorý spočíval v porušovaní ust. zák. č. 578/2004 Z. z. Takto v liste žalovaného (výkladom) konštatovaná „neoprávnenosť“ by kľudne mohla presahovať rámec neoprávnenosti poskytovania zdravotnej starostlivosti a mohla by zakladať tiež neoprávnené podnikanie (zasahujúce do oblasti trestnoprávnej zodpovednosti). Odvolací súd poslednou vetou chcel poukázať na to, že takto závažnému konštatovaniu o porušovaní zákona by mala predchádzať taká procedúra, ktorej výsledkom by bol zákonný postup orgánu, ktorý porušovanie zákona u žalovaného zistil. Nemožno v právnom štáte bez zákonnej procedúry v rámci „predbežnej úvahy“ orgánu verejnej moci, realizovanej v liste zo dňa 21. 11. 2013, spôsobovať zásah do práv subjektu.

V tomto prípade nebolo možné hovoriť o tom, že žalovaný vykonával zákonný dozor nad činnosťou poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a vo vzťahu k zdravotným poisťovniam. Ak by si bolo možné predstaviť za obdobnej situácie vykonávaní dozor v rámci akejsi prevencie, potom by obsahom listu adresovaným pobočkám zdravotných poisťovní bolo napr. konštatovanie o začatí konania o zmene miesta poskytovania zdravotnej starostlivosti, nie však oznámenie o porušovaní zákona pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Zároveň odvolací súd konštatuje, že v tomto prípade (nebol zistený) a nešlo o exces lekára Nitrianskeho samosprávneho kraja, pretože v konaní nebol zistený iný stav postupu žalovaného pri rozhodovaní o právach a povinnostiach subjektov ako ten, že obdobný postup možno nebol štandardný, ale bežný. Z uvedeného potom vyplýva, že žalovaný bol pasívne vecne legitimovaný subjektom zodpovedným za konanie pracovníka žalovaného.

Vyššie uvedené úvahy teda potvrdzujú správnosť záverov súdu prvej inštancie o existencii predpokladov zodpovednosti, a teda protiprávne konanie, zásah do dobrej povesti právnickej osoby a príčinná súvislosť uvedených predpokladov.

Odvolací súd sa však úplne nestotožnil s výškou sumy priznanej žalobcovi titulom primeraného zadosťučinenia za neoprávnený zásah do jeho dobrej povesti. Prednostne možno konštatovať, že zo správnych záverov súdu prvej inštancie vyplývalo, že zásah vyplývajúci z okolností bol závažnejší, a preto bolo možné pristúpiť k posudzovaniu otázky primeranosti priznania zadosťučinenia vyjadreného v peniazoch.

45. V rámci tzv. satisfakčnej žaloby za neoprávnený zásah do dobrej povesti právnickej osoby sa možno domáhať satisfakcie morálnej (najčastejšie vo forme ospravedlnenia) a satisfakcie majetkovej (v peniazoch). Tieto nároky sa navzájom nevyklučujú a môžu byť uplatnené súčasne. Výslovným kritériom, ktoré zákon ustanovuje pre poskytnutie zadosťučinenia (nerozlišujúc jeho formu), je primeranosť tejto satisfakcie. Z pojmu primeranosť možno vyvodiť, že súdu je daná možnosť postupovať individuálne, hodnotiť a posudzovať okolnosti konkrétneho zásahu, prípadne určiť ďalšie kritériá na posúdenie každého prípadu. Súd má teda možnosť voľnej úvahy pre rozhodnutie, či za primerané bude považovať len morálne alebo len finančné zadosťučinenie alebo obe tieto formy (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 7/2010 z 10. augusta 2011).

46. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie, analogicky s ust. § 13 ods. 3 OZ, posudzoval výšku finančnej náhrady s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, teda s prihliadnutím na intenzitu, úmysel, rozsah a dĺžku nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie sa zamerlal v prvom rade na úmysel žalovaného, ktorý pričítal lekárovi žalovaného a následne ho vyhodnotil ako priamy úmysel (dolus directus), z dôvodu, že lekár žalovaného chcel konvalidovať svoju nečinnosť a protiprávnosť svojho konania v správnom konaní o žiadosti na zmenu miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia tým spôsobom, že sám protiprávne začal konanie, na základe ktorého potom zrušil povolenie žalovaného na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia dňa 26. 07. 2013. Z uvedeného potom vyvodzoval kritérium, ktoré zohľadňoval vo výške priznaného zadosťučinenia.

Odvolačný súd je toho názoru, že nebolo možné bez ďalšieho pričítať takýto konštatovaný úmysel (resp. akékoľvek zavinenie) k výške priznaného nároku. V danom prípade nebolo možné hovoriť o excese zamestnanca žalovaného. Lekár žalovaného, pokiaľ by išlo o exces, by v danom spore, vzhľadom na konštatované súdom prvej inštancie, musel byť pasívne vecne legitimovanou osobou. V tomto prípade bolo súdom prvej inštancie správne ustálené, že zodpovedným subjektom bol práve žalovaný, ktorý plne zodpovedal za činnosť zamestnanca.

47. Ďalším dôvodom (kritériom), pre ktorý bolo nutné prihliadnuť (resp. korigovať) nárokovateľnosť časti priznaného nároku, bola okolnosť pričítania trvania „stavu“ protiprávneho konania. Súd prvej inštancie pri určení dĺžky neoprávneného zásahu a hodnotenia primeranosti priznanej výšky finančného zadosťučinenia vychádzal z celkového trvania nečinnosti žalovaného v správnom konaní, t. j. od 13. 09. 2013, kedy žalobca podal žiadosť o zmenu miesta výkonu zdravotníckeho zariadenia, do vydania rozhodnutia Ministerstvom zdravotníctva SR dňa 05. 08. 2014. Odvolačný súd v tejto súvislosti upriamuje opätovne na skutočnosť, že v tomto prípade spočíval neoprávnený zásah v zaslaní listu žalovaného zo dňa 21. 11. 2013 pobočkám poisťovníam. Pre súd má byť smerodajný samotný neoprávnený zásah. Pokiaľ by sa mala hodnotiť skutočnosť trvania protiprávneho stavu od podania návrhu do konečného konštatovania o správnosti postupu žalovaného, bolo by možné uvažovať o nesprávnom úradnom postupe spočívajúcom v prieťahoch v konaní. Inými slovami, pokiaľ by neexistoval „sporný“ list a jeho doručenie poisťovni, aj potom by sa izolovane dalo uvažovať o uvedenom nesprávnom úradnom postupe (s predpokladom vyhodnocovania podmienok zák. č. 514/2003 Z. z.). Iste samotné trvanie „nápravy“ po doručení listu poisťovníam mohlo mať vplyv na následky, ktoré sprevádzali postavenie a činnosť žalobcu. Uvedené následky ale neboli pričítateľné a ani vyhodnocované v tomto konaní.

Vzhľadom na to, že súd v bode 72. odôvodnenia napadnutého rozsudku konštatoval prihliadnutie na ďalšie okolnosti spočívajúce v následnom dočasnom pozastavení kapitácie, alebo odchod lekárov do zahraničia. Uvedené okolnosti podľa názoru odvolacieho súdu, môžu byť dôkazom existencie potenciality ohrozenia s dôkazom následkov poškodenia dobrého mena žalobcu, ale samotným kritériom bez ďalšieho dokazovania k výške zadosťučinenia byť pripísané nemohli. Prvoinštančný súd správne konštatoval, že konanie VŠZP, ktorá vypovedala zmluvu so žalobcom, vznikol ako dôsledok zaslania listu žalovaného zo dňa 21. 11. 2013, ale taký dôsledok nemožno žalovanému pričítať. Neexistovalo zákonné ustanovenie, ktoré „po doručení upozornenia žalovaného poisťovníam“ prikazovalo vypovedať zmluvu so žalobcom. Išlo, pri výpovedaní zmluvy, o samostatné vôľové konanie VŠZP. Ako sa ukázalo neskôr, išlo o neplatné vypovedanie. Na zdôraznenie uvedeného je potrebné poukázať aj na samotný žalobný petit, ktorým sa žalobca domáhal finančného zadosťučinenia za neoprávnený zásah do dobrej povesti zaslaním listu žalovaného zo dňa 21. 11. 2013, a nie jednotlivých následkov, ktoré vznikli na základe zaslania tohto listu.

48. Odvolačný súd dodáva, že súdom prvej inštancie stanovená výška nemajetkovej ujmy sa tunajšiemu súdu nejavila primeraná aj vzhľadom na príkladnú rozhodovaciu činnosť súdov SR (napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24. 05. 2016 sp. zn. 17Co/27/2015; rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 28. 06. 2018 sp. zn. 3Co/102/2017). Najvyšší súd SR konštatoval, že priznávanie premrštených súm by mohlo viesť k bezdôvodnému obohacovaniu sa a dokonca by mohlo bagatelizovať niektoré ujmy na iných základných právach (rozsudok NS SR zo dňa 27. 04. 2006 sp. zn. 4Cdo 171/2005). Podobne aj v iných konaniach bolo ustálené, že síce právna úprava neustanovuje presnú výšku nemajetkového zadosťučinenia, ale túto určujú súdy v súlade s procesnou zásadou voľného hodnotenia dôkazov. Voľná úvaha súdov však nemôže byť bezbrehá a ničím neobmedzená. Priznaná

peňažná náhrada by vždy mala byť proporcionálna k vzniknutej nemajetkovej ujme. Pre súd by rozhodujúcou mala byť predovšetkým sankčná funkcia peňažného zadosťučinenia, t. j. zmiernenie ujmy. Priznanie nemajetkovej ujmy by malo voči žalovanému pôsobiť aj preventívne, aby sa v budúcnosti podobných neoprávnených zásahov, vyvaroval. Náprava nemajetkovej ujmy v podobe primeraného finančného zadosťučinenia totiž nesleduje cieľ poskytnúť poškodenému náhradu peňažného ekvivalentu ani obnovu pôvodného stavu, ale iba jej určité spravodlivé zadosťučinenie a za spravodlivú v tomto smere považoval odvolací súd sumu 15 000 eur. Vo zvyšku odvolací súd žalobu zamietol.

49. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, rozhodol odvolací súd o podaných odvolaniach žalobcu a žalovaného tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

50. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

51. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Uvedený postup vychádza z úspechu žalobcu, pričom keďže základ nároku bol daný a zistený a výška priznanej sumy závisela od úvahy súdu, bolo možné konštatovať úspech žalobcu v rozsahu 100%.

52. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

53. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 10 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).